

Kemences vidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETI LAP

(KINCSELLER VIDEKE)

2. sz. Hegyessze... 2. sz.	Lapkiadás helye szerkesztő:	Családunk...
------------------------------	-----------------------------	--------------

A gazdasági közeledés.

1916. évi. Földművelésügyi min. közl. 1916. évi. 1. sz.

A központi hatalmak gazdasági közeledésének kérdéseiben és főleg a külkereskedelmi együttműködés kérdésében kezdettől fogva megvolt a magam állás pontja. A háború és azok a kolosszális jogtalanságok, amelyeket az entente hatalmak elkövettek, elsősorban az izolálást tekintették a gazdaságotól a veszérfonálal a legközelebbi jövőt illetően. Ez a gazdasági különben is szükség szerű követelménye annak a törekvésnek, amellyel az entente egyes államai igyekeznek a maguk felkészültségét és a közvetlen és közvetett háborús szükségleteit minden más államtól függetlenül tenni. Hogyha azonban a háború folytatja és minden követke-

gyarorosság forgalma az entente hatalmakkal behozatalban alig 5 százalékot, kivételben pedig alig 8 százalékot tesz ki. Magyarország mezőgazdasága valószínűleg nem károsodna, sőt a feltétlenül szükséges többtermelés piacot találna. Sokkal nehezebb az ipar helyzete, de itt is arányosítani lehet az előnyöket és hátrányokat, természetesen úgy, hogy egyik fél se élvezzen kizárólagos előnyöket.

Es lehetőségre fogja tenni a magyar ipar feltétlenül szükséges fejlődését és termelését, ami a német tőke és az erősebb német vállalkozások révén könnyebbé is válik.

Határozottan elutasítandó véleményem szerint az a felfogás, amely a német és magyar közgazdasági élet olyan együttműködését célozza, hogy Németország és Ausztria legyen kizárólagos ipari állam

hoz nem férhet kétség, hogy a mai központi berendezés nem lehet változás. Ezekben a keretekon belül a központi hatalmak közeledését, amely természetesen nem zárja ki örök időre a más államokkal való összeköttetést; — a háború logikus következményének és a központi hatalmak eminens érdekének tartom.

A szövetség időtartamát illetően, valószínű, hogy tekintettel a nemzetközi kereskedelmi vonatkozások jövő alakulásának, a termelés és fogyasztás jelenségei számíthatatlan voltára nem lehet hosszabb, sokkal hosszabb időről van szó, mint amit az eddigi gyakorlat mutat fel a kereskedelmi szerződéseknél.

A fő az, hogy minél előbb valósuljanak meg Goethe színházdirektorának szavai:

Der Worte sind genug

Lasst sie stehen

szavai: "A szavak elég, hagyjuk őket állni"

— Jelenlegi magán a földművelésügyi min. a legközelebbi időben fogja emelni a dohánytermékek árát. Az árdrágítás különösen a cigarettadohánynak kedvez, melynek ára a dohányárakhoz képest a legmagasabb.

— Jelenlegi magán a földművelésügyi min. a legközelebbi időben fogja emelni a dohánytermékek árát. Az árdrágítás különösen a cigarettadohánynak kedvez, melynek ára a dohányárakhoz képest a legmagasabb.

Adjunk a vak katonának

A lövészárkok berendezése.

A világháború a hadvezetésnek egy teljesen új feladattal szembesítette meg a világot: a lövészárkok háborúval. Az orosz-japán háborúban alkalmazták legelőször ezt a harcmodort a japánok és a törökök vették át az európai hatalmak hadvezetését a harcmodort, amely mindenesetre nagyobb védelmet nyújt az embereknek, mint az eddigi háborúk vezetésének bármilyen módja.

Az alábbiakban néhány vázlatot képez a katonák számára, hogy mi a lövészárkok és a hídfővezeték jelentésében annyit szereplő "Első, és második, vonal berendezése."

A lövészárkokban vannak az első vonal katonái. Milyen és keskeny vannak bevágás a földbe, hogy az ellenséges tüzelegyek ellen minél nagyobb védelmet nyújtsanak. Rendszert csak éppen olyan szűkek, hogy a távonalon át tüzelés késszen álló katonák mögött kiülepedni lehessen. A távonal lehetőleg oly magas legyen helyezve, hogy a tüzelésnek mielőbbi hatása legyen. Egyben azonban a lövészárkot lehetőleg el kell rejteni az ellenség elől, és így a mellvédnek csak oly magasnak kell lenni, amilyen magasságot a vidék megenged. Ahol lehet, ott a lövészárkokat egészen a földbe, hogy a mellvédet maga a föld szelvénye adja. A mellvéd nincs meredekén elhatárolva,

hanem mint minden földhányás, földén ereszkedik le a földre és rendszerint síval, vagy bokrokkal van befedve. Hogy az oldalról tüzelő védők a lövészárkokban álló katonákat, oldalvédőket készítenek, amelyeket vagy a lövészárkok hiányában meghagyunk, úgy hogy ezeket az oldalvédőket megkerüljük, vagy homokszákokból állítják össze és a lövészárkokat egy kis kitéréssel vezetik tovább. Ilyen oldalvédők 8-10 méternyire egymástól állnak.

A mellvédnek van egy bevágás, amelyre a katonák a lövésnél karjukat támasztják és amelyre a tüzelegyeket elhelyezhetik. A lövészárkok rendszerint egy lépésnyire állnak, amely kiemkedik a lövészárkok talajáról. Igen sok helyen a lövészárkok hátsó falába üresek vannak bevágva, hogy a lövészárkok kibírhassák magukat.

A mellvédnek van egy bevágás, amelyre a katonák a lövésnél karjukat támasztják és amelyre a tüzelegyeket elhelyezhetik. A lövészárkok rendszerint egy lépésnyire állnak, amely kiemkedik a lövészárkok talajáról. Igen sok helyen a lövészárkok hátsó falába üresek vannak bevágva, hogy a lövészárkok kibírhassák magukat.

A lövészárkokba vagy azok közelébe azoknak a megfigyelőállomásoknak beépítjük, amelyek

harc alatt is biztos és jó megfigyelésre adhatnak lehetőséget.

A lövészárkok mögött vannak a második, vagy tartalékarok, ezek alkotják az úgynevezett második vonalat. Ennek a legényegek csak tartalék részben azért, hogy szükség esetén azonnal az első vonalba lépjenek be. A tartalékarok pedig azért, hogy esetleges visszavonulások vagy az első árkok kiütésénél a tartalék legényeket megértsék és az ellenséget a második vonalban megállítsák. Itt már sokkal nagyobb mélységű árkok vannak a földbe vágva, itt találhatjuk azokat a lakászerű fedésekkel, amelyekből a hadiutódállások bekapcsolnak, itt találhatjuk a bútorokat is van és lehetőség, amennyi hányalmossá van téve az élet, itt is vannak természetesen megfigyelőhelyek, hogy ezek egy állandó állandó állagjelzésre az első vonalban tüzelő katonákat.

A további tartalékok a fedések és a laboratóriumok messzire vannak az első és második vonaltól, hogy a két állomány ellenében a hátsó részük a távvezetésnek ne értesüljön. Ezekből a tartalék táborhelyekről az első vonalra telefonon van kapcsolat, és a táborhelyekről is van telefon.

A lövészárkok és a tartalékarok közötti távvezetés kapcsolja egymáshoz. Ezeket az ún. összekötő árkokat gondosan a táj természetes fedezékkel kell ellátni, hogy egyáltalán ne árulják el az állást. Az összekötő árkok irányánál felel

H I R E K

A HADBAYONULÓ HARANGOK

Tudvalevő dolog, hogy a háboru mi nél tovább tart. annál több fémannyagra és ércre van szüksége az ellenséggel küzködés, bátor a vitéz hadseregünknek. A munició a legszükségesebb valami a hadjáratok eredményes munkálkodásához. Így v. a k. k. püspöki kar és más egyházi főhatóságok nem téves tették azem elől azt a nemes hivatalára buzdító szót: „Mindent a hasánnak és a hasát védő hadseregnek”. Es okból a püspöki kar a mas valás feleket vesztő feloldozás a haza oltárára a templomok és kápolnák harangjainak java részét.

Minden város, minden község rövid idő mulva elbucuszik egyik másik harang jától, de leginkább java részétől. Sok község kisharangja nemsokára elnémul, emeget a, ahová a falu öregje, ója el-költöztött: a harctérre. Agnyuk és patro-nokká olvasztják át és azután a haza szent védelme szolgálatába állanak. A háboru öreg népfőlkeldőivel harcba szállanak ök is, akik a nagyhiú hősökkel a békében is együtt sirtak, együtt kiáltottak a véset, együtt imádkoztak jó sorsban, bal sorsban.

Elmege majd minden ércsavu haran-gunk. Minden egyes harangnak megvan a maga története, s egyik másik elválása olyan lesz, mintha élő, meleg szívetől kellene búcsút vennünk. A bevonuló me-gyei harangokat a közeli időben levessik a tornyokból, a haranglábakról, amely ak-tusnál az illető katonai parancsnokság ki- küldöttje a lelkész, vagy annak megha- tallmasoltja vess részt.

Aszonban a történelmi emléket ké- peső harangok továbbra is a vallás szol- gálatában fognak maradni. A hadbavonuló harangokért azonban a katonai kincstár fog garanciálni, illetve azok átvételéről elismervényi ad és azok árát a háboru

után megtéríti. Egyelőre onnyit az éro- nyelvű, imára buzdító harangok hadbavo- nulásáról a talán rövidesen arról is regis- trálhatunk olvasóinknak, hogy a minket érdeklő városból vagy községből hány ha- rang lesz elvive. — K. —

helyett csak fel terjedelemben jelent meg. A nagy mervő papírhiány és a papírának rend- punk terjedelmét korlátozni o egyik héten fél nagyságban, a másik héten a ren- dos azokott terjedelemben jelentjük meg lapun- kat. Kerjük olvasóinkat, hogy e nehezes helyzetünk- ben szives jóakaratu támogatásukban továbbra is részesítsenek bennünket.

A szark. és kiadóhivatal.

— Új pénzügyigazgató. A szombathelyi kir. pénzügyigazgatósághoz Gyrymas György kir. ta- nasosot nevezte ki Ófelelge a király. As új igazgató a napokban foglalta el állását. Es alkalomból a kir. pénzügyi igazgatóság tisztikara tavaszkor tisztelettel az új pénzügyigazgatónál. — Hivatali vizsgálat. Dr. Hodósy Lajos, a győri kir. ügyésze a szombathelyi kir. tör- vényeszk vizsgálatára. A tábái elnök aki a peremontrei rendház vendége, előreláthatólag nyolc napig fog ott tartózkodni.

— Jubileum. A Dunánúli Közművelődési Egyesület ma tartja 25 éves jubliáris közgyűlést Vasspremben. Vasmegye részéről a közgyűlésen részt vesznek: Herbat Géza alispán és Kiakov István poldármeier mint a Kulturregisztrátor he- lyettes elnökei és Uváry Ede dr. polgármester helyettes mint az egyesület titkara.

— Katonai r. A hivatalos lap közli, hogy Ófelelge baró Szegedy Ensch Sándor, nemcs Sa- aghy István és Pulniczky Lajos 11. huszárezred- beli zászlósnokot tartalékos hadnagyokká, Gre- mann Ferenc 90 gyalogezredbeli hadnagyot pe- dig tartalékos főhadnaggyá léptette elő.

— A postai vitédszjak emel. az. Báró Harká- nyi kereskedelmiügyi miniszter a belsődi vala- mint az Ausztriával, Bosznia-Hercegovinával és Németországgal való forgalomban a levélpósta- lüldemények postautalványok és pénzelevelek ex- presszbeszítésért járó díjat az eddigi ötven fil- ler helyett egy koronában állapította meg. As egyéb külfölddel való forgalomban valamennyi külcséményfajra megasztintette további intézkedé- sük az expresszbeszítésért. Erendelőt után tehát expresszbeszítésre csak belsődi, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba lehet feladni, még pedig ezidőszent csak levélpósta- lüldeményeket, postautalványokat, távirati utalvá- nyokat és pénzeleveleket, ellenben expresszcsé- mag Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Né- metországba, sem belsődiére még nem küldhető.

— Nyomdászpar anyagok drágulása. A könyv- nyomdai és könyvkiadásnál nyersanyagok ára el- sajátságos frgva 80 százalékkal ismét emelkedett. A háboru óta ezek a cikkkek a következőkép drá- gultak: A fogalmazó papir 150 százalékkal, simított nyomópapir 120 százalékkal, szines pap- rok 180 százalékkal, fémmentes papir 140 szaz- sélkel, pellur (átíró) papir 180 százalékkal, gup- róló papir és levélpapir 90 százalékkal, csomagoló- papirok 150 százalékkal, könyv- és okmánypap- 100 százalékkal, kartonok 125 százalékkal, leve- lőbütök 95 százalékkal, festékanyag 600 százalékkal, keményítő 300 százalékkal, dekl 120 szá- zalékkal, könyvnyitórészvény és spárga 19) szá- zalékkal, gyertya 12) százalékkal, olaj 180 százalé- kal, terpentin 155 százalékkal, fűszé- drót 50 szá- zalékkal, fluon rud- on 1100 százalékkal drágult meg. Ne eszedalozsák tehát senki azon, ha a rég- sértben nem tud a nyomdász állítani.

— Fogyes szentek. Ha valaki örömmel ü- vözik majna tavaszidők várásos első hónapját, egy a magyar gasda őst kétszeresen és lelke- s, győzelemből igazán eljövetelek. — Ámde a nap

tár e hó idusa táján rejtvegi vasmedelmét mely mindig szét pontot képes a napsugaras máj- ban, — a mitől szintén a gasda fét a legjobban. Pörge halaja a két caak e szét most szorocsa- kékerülése után tekiat mosolygósabb kedvel a világra... Harom kriminális hura, kibontakoz- tó május idők félelmes megrontói, fegyves szarkak- leltől Pongrács Szervác és Bonifác fegyves- szentek három napj. az idén is szerencsében el- sáhtantak feletünk! — Ámbar a napj. nem

amennyiben nyen bekövetkezhető ab ermis időre s fagy elleni védekezésre hivták fel különben a szállóingandák figyelmét: Hála Isten a háboru kri- tikus nap után vagyunk; a levégo ugyan oca- kely lebilés következtében hűvös, de ép- kellemetlen a aggodalmakra okot nem- tó. — A szállóingandák ha tettek is intézké- ket, — bár hiába tették, — de mégis — jól- tot- ták, mert a véletlen iróniája kedvezhetett volna esetleg a jósoznak is. — Panasos fagy miatt se- hóhóan nem érkezett, — a szállók megindulást és feloldását mi sem gátolja, (természetes: kivé- telt képes a sokánsa óvintézkedés a bántalmak- ellen). — A vetes mindentügy gyönyörű, bízhat, sok jóval keveset, — s es a hűvös május csak javára szolgál a magyar gasdának, mert ke- lárszba dusszad, aclos erot fejleszt a hásoni- ja népnük jövőbeni mindennapi kenyeresé...

H i r d e t m é n y. A Kemenesaljai Takarékpénztár részvénytársaság mint a negyedik hadiöl- cson hivatalos aláírási helye, jegyzéseket elfo- gad az eredeti feltételek mellett.

Felvilágosításokkal — vidékieknek levélben is — készséggel szolgál az igazgatóság.

— Az ügyvéd és az örömoster. Sok éj van az öreg népfőlkeldő ujoncokkal. A haszárnya udvarán kiképzés alatt állnak az öreg népfőlkeldők. Az örömoster ur már has- medszor magyar valamt, de hibba. Végre is kiadottja az egyik ujoncut. — Ugyan mondja már meg, hogy micsoda maga elvilben. — Ugyvéd vagyok. — Az örömoster öszszecsapja két kesét, egy tekint föl méltalantodva az égre. — Uram Istenem, mi lehetnék akkor én az eszemmel maguk között.

— Községi hátralekelt feldolgozás. As egy nevesett „repülő bizottság” eszmeje nem új volt ilyen a penzügyigazgatás körében, s feladata a jogcsmmel bíró adószedat volt. Most újabban Nagy- szarlon Bihar vármegye központi járásának főbí- raja vette fel ezt az eszmét, s feladatkorába a községi, illetve körjegyzői irodákban állású kirgymas (restancia) feldolgozása utatvált. A „repülő bizottság” a jegyzők és segédjegyzők- ből mar meg is alakult, s működését meg is kezdte. Es a bizottság két hónapi határidőt ha- pott, hogy az alatt az egész járás restanciáját feldolgozza. A jegyzők minden egyes jegyzésük- ben megjelentek és ott egy két napot töltöve, minden auralukat feldolgoztak. Erdéskegyors a jegyzői irodák képe amikor azokban, egyszerű- nyolc kiváló szakember dolgozott lássan. Es a bizottság 2-3 nap alatt rmdbe is tett egy egy jegyzésget, mert mindenki őst az ügyvezető- napj), a melyiket leginkább kedvel, és az mód- szer nagyszerűen bevált. —